

תרגום אמת קושטא. ותאמר כן, וכבן ראיתי רשעים קברים
(קהלת ח') פירשו כו וכאמת כדכרי המתרג' ובקושטא חמית.
ותאמר אם, כי אם יש אחרית (משלי כ"ג) פירשו כו כמו באמת.
וכמוהו, אם כחומר היוצר (ישעיה כ"ט). אם ללצים הוא יליץ
(משלי כ'). כי אם תם הכסף (בראשית ט"ז). אם רחץ ה' את
צאת כנית ציון (ישעיה ד'). ורכים זולתן.

אן הא"הל השאלה אצל המקום תאמר לחמשה פנים. תאמר
אן, אן הלכתם (שמואל א' י'). ובתוספ' ה' אנה אלך מרוחך
(תלים קל"ט). אנה אנחנו עולים (דברים א'). וי"מ מזה כחלוף
למ"ד במקום גו"ן כשהם ממוצא אחד. אל פשטתם היום (שמואל
א' כ"ז). וכן ת"י לאן אתון אתנגדון יומא דין. ורכי יונה פי'
שהוא כמו על כחלוף עי"ן כאל"ף וחסרת מלת מי, ופי' על מי
פשטתם היום. והתשובה ראייה כאמרו על נגב יהודה וכו'. ותאמר
אייה, אייה שרה אשתך (בראשית י"ח). וכלא ה"א א"י הכל אחיך
(בראשית ד') והרצון בהם כמו אנה. ומזה פי' רכי יונה על צד
ההפוך אהי מלכך אפוא ויושיעך (הושע י"ג). וכן ת"י אן מלכך.
ותאמר איפה, איפה היית ביסדי ארץ (איוב ל"ח) כמו אנה. וכן
מזה, מי אפוא הוא הצד ציד (בראשית כ"ז) ומשפטו מי ואפוא.
ותאמר אין, מאין יבוא עזרי (תלים קכ"א). מאין אתם (ברא' כ"ט)
הרצון בהם כמו אנה. ותאמר איך, איכה תרעה איכה תרביץ
(שיר א'). וכן לכו וראו איכה הוא (מלכים ב' י').

אן הא"הל על קריאת התהנה והבקשה תאמר לשני פנים. תאמר
אן, אנא שא נא (בראשית נ') כאל"ף. ועם הה"א, אנה יי'
כי אני עבדך (תלים קי"ז) אנא יי' הושיעה נא (תלים קי"ה).
וי"ט מזה בהעדר האל"ף אל נא תהי כמת (במדבר י"ב). ותאמר
כי, בי אדוני (בראשית ט"ד) כמו אנא. ותרגומו בבעו וכן תרגום
אנא בבעו.

אנח הא"הל על האנחה תאמר לשני פנים. תאמר אנחה, ונסו

מכסה האהל

* אנח ותאמר אנח בכי ואנחה מלאכי בי י"ג עי' רש"י כ"ס.